

ועומדת על האדם עד שיתעורר בזמן שיקומו המתים של העולם, והיא מלמדת עליו סגוריה.

זהו שפתוב (משלי ו) בהתהלךך תנחה אתך בשכבך תשמר עליך והקיצות היא תשיחך. בהתהלךך תנחה אתך - כמו שנתבאר. בשכבך תשמר עליך - בשעה ששוכב הגוף בקבר, שהרי אז בזמן שהוא נדון הגוף בקבר, ואז התורה מגנה עליו. והקיצות היא תשיחך - כמו שנתבאר, בזמן שיתעוררו המתים של העולם מן העפר, היא תשיחך להיות עליך סגור.

רבי אלעזר אמר, היא תשיחך, מה זה היא תשיחך? משום שאף על גב שעכשו יקומו מהעפר, התורה לא תשפח מהם, שהרי אז ידעו את כל אותה התורה שעזבו כשהסתלקו מן העולם הזה. אותה התורה שמורה מאותו זמן, ותכנס למעיהם כמו מקדם, והיא תדבר במעיהם.

וכך הדברים מתקנים יותר מכמו שהיו בראשונה, שהרי כל אותם הדברים שהוא לא יכל להשיג אותם כראוי והוא השתדל בהם ולא נדבק בהם - כלם נכנסים למעיו מתקנים והתורה תדבר בו. זהו שפתוב והקיצות היא תשיחך. רבי יהודה אמר, כמו זה כל מי שמשתדל בתורה בעולם הזה, זוכה להשתדל בה לעולם הבא, והנה נתבאר.

בא ראה, אותו האיש שלא זוכה להשתדל בעולם הזה בתורה והוא הולך בחשכה, כשיוצא מן העולם הזה, נוטלים אותו ומכניסים אותו לגיהנם למקום התחתון, שלא יהיה מרחם עליו, שנקרא בור שאון טיט הנין, כמו

לאתרה, איהי אזלא קמה דהיה נשמתא. וכמה תרעין אתברו מקמה דאורייתא עד דעאלת לדוכתה. וקיימא עליה דבר נש עד דיתער בזמנא דיקומון מתייא דעלמא, ואיהי מלפא סניגורא עליה.

הרא הוא דכתיב, (משלי ו) בהתהלךך תנחה אתך בשכבך תשמר עליך והקיצות היא תשיחך. בהתהלךך תנחה אתך, כמה דאתמר. בשכבך תשמר עליך, בשעתא דשכיב גופא בקברא, דהא כדין בההוא זמנא אתדן גופא בקברא וכדין אורייתא אגינת עליה. והקיצות היא תשיחך כמה דאתמר בזמנא דיתערוון מתי עלמא מן עפרא. היא תשיחך למהוי סניגוריא עלך.

רבי אלעזר אמר, היא תשיחך. מאי היא תשיחך. בגין דאף על גב דהשתא יקומו מעפרא, אורייתא לא יתנשי מנהון. דהא כדין ינדעון כל ההיא אורייתא דשבקו כד אסתלקו מהאי עלמא, ההיא אורייתא נטירא מההוא זמנא ותיעול במעיהו כמלקדמין ואיהי תמלל במעיהו.

וכך מלין מתתקנן יתיר מפמה דהו בקדמיתא, דהא כל אינון מלין דאיהו לא יכיל לאדבקא לו פדקא יאות ואיהו אשתדל בהו ולא אתדבק בהו. פלהו עאלין במעוי מתתקנן, ואורייתא תמלל ביה. הרא הוא דכתיב והקיצות היא תשיחך. רבי יהודה אמר, פגוונא דא כל מאן דאשתדל באורייתא בהאי עלמא, זכי לאשתדלא בה לעלמא דאתי והא אתמר.

תא חזי, ההוא בר נש דלא זכי לאשתדלא בהאי עלמא באורייתא, ואיהו אזיל

בחשוכא, פד נפיק מהאי עלמא, נטלין ליה ועאלין ליה לגיהנם, אתר